



LA ESQUELLA

DE LA

TORRATXA



PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.



ONOFROFF.

Siga per art del dimoni,
siga ab astucia y talent,
lo cert es qu' ell sab lo medi
d' endivinà 'l pensament.

Si hagués nascut en altra época
de menos ilustració...
prou cremaria en las flamas
de la Santa Inquisició.

EXPOSICIÓ DE BELLAS ARTS.

IV.—PINTURA EXTRANJERA.

—Lo que á mí m' extranya es que haja vingut cap extranger—me deya un intel·ligent en la materia, persona qu' está al corrent de lo que passa á Europa en punt á Bellas Arts.—Actualment hi ha exposicions á París, á Berlín, á Múnic y á unas quantas ciutats més que gosan fama de mercats artistichs. ¿Quin estimul han de tenir los artistas de fora per allargarse fins á Barcelona, ahont generalment se compran pochs quadros, y 'ls pochs que s' adquireixen se pagan malament?

Sent aixís hem de agrahir la visita que 'ns han fet, no diré tan sols los artistas que s' ho valen, sino també 'ls que no passen del nivell de las mitjanias. A tots ells l' hospitalaria Barcelona 'ls saluda y 'ls desitja salut y pessetas.

Y per lo que á mí respecta, procuraré cumplir los debers de l' hospitalitat, ressenyant las obras que segons mon leal entendre més se distingeixen.

En lo pany de paret que va desde la porta d' entrada á la que surt á la galeria, hi campejan los artistas austriachs. Breuning, de Viena, hi té un xicotet crusat de brassos pintat ab molta fermesa; Zellner, també vienés, un conjunt d' objectes ornamentals, que ha batejat ab lo titol de *Bodegón oriental*; Vita, de Zauchte (Moravia) lo retrato de una Arxiduquesa, bèn dibuixat, pero un tant crú de color; Ranzoni, de Viena, un bonich remat de ovelles; Lonza, de Trieste, un Cristo, lligat á la columna, que revela la fatiga del modelo havent de guardar aquella incòmoda posició; Hoermann, de Imst (Tirol) quatre quadrets, entre 'ls quals se distingeixen l' Oratje, pintat ab molt salero, y 'l Carboner en lo bosch de Fontainebleau; Pagna y Rieger de Trieste, una regular marina cada hù; Birkinge, de Viena, lo mes de Maria, una verdadera estampa, rodejada de una orla de flors deliciosa, y Peiffer, de Wieselburg (Hungria) un cap d' estudi, pintat á la manera antigua.

Entre aquesta munió [de austriachs sonriu una nota italiana: la nena seguda en mitj de un paisatge lluminós, de 'n Milesi, de Venecia, y 's fa notar ademés, encare qu' en sentit contrari, un efecte de lluna del holandés Van Haanen, que sense ser una cosa del altre mon, es bastant recomenable.

* * *

A la testera de la Sala hi ha los célebres *parisienneries* de Van Beers. ¡Quinas monadas! ¡Y ab quina insuperable habilitat son fetas! Aquells quadrets, principalment la dona de las mitjas de seda y l' altra qu' está jaguda ab indolencia, son dos maravellas de finura; la pastora Lluis XV sembla talment una fotografia iluminada; lo retrato de 'n Rochefort es viu, está parlant; la Verónica, aquella especie de drap tacat de sanch, ab la cara de Jesús estampada apenas ab la humitat de la suor, es un capritxo de artista que té 'l privilegi de cridar l' atenció de tothom... En una paraula: las obras de aquest pintor constitueixen un conjunt de notas las més típiques y personals de l' actual exposició.

Margarida Arose, nua *mademoiselle*, 'ns mostra una dona nua baixant los esglahons de una piscina. Més avall trobarém la *Comedie* de Mlle. Landré, qu' es també un desnú de dona.

¿Qué poden ensenyarnos las *demoiselles* francesas que més nos agradi y 'ns entussiasmi?—L' holandés Chappel expoca uns bodegons de coloms y peixos molt bèn pintats. Van den Bos, *L' heritier*, un gran quadro qu' es una de las joyas de la Exposició. Una dama vestida de negre ab la corona al cap, exten la seva mà protectora sobre la testa del seu fill. Lo nen, sobre tot, es una figura que no té pero.—Y allà sota, senyalat ab lo número 766, hi ha un quadret de 'n Thevenot qu' es l' admiració dels intel·ligents. Se titula *Un repós* y representa una noya pagesa que ha deixat la seva càrrega y descansa recolzada á un marge. La llum del sol brilla sobre 'l seu rostre y bat sobre 'l paisatge. Realment, aquest quadro es un portentoso de ajust: una sinfonia en clau de sol.—Avants de arribar al gran quadro de Roll, la vista 's detura un moment davant de una bonica testa de Robert Fleury y de la carga de caballeria de Delahaye, plena de moviment.

La gran tela de Roll, *Lo treball*, es una página vigorosa, realista, com la millor de Zola. Alló es la veritat sense embuts ni arreglos. L' artista ho ha vist y ho ha pintat sense esforços de cap classe. Los treballadors son verdaders treballadors, l' ambient que respiran es l' ambient de París. Dificilment se veurá un' altre quadro que tinga més caràcter y que reveli major empenta. ¡Quina distancia entre Roll y Van Beers! Aquest la miniatura; aquell la grandiositat; l' un, l' acicalament; l' altre l' amplitut. ¡Y tots dos son admirables!

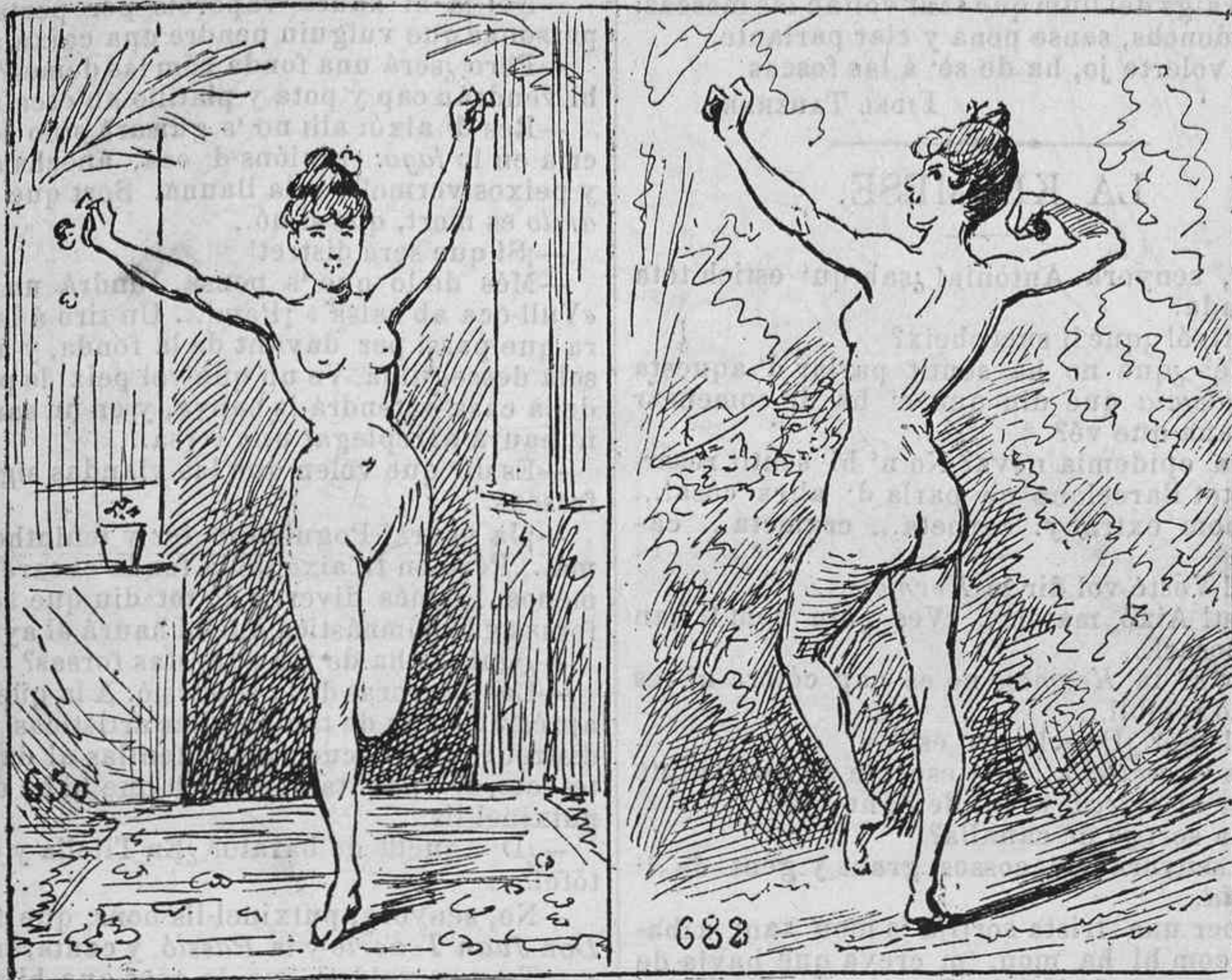
Continuant l' excursió comensada, trobarém un escelent retrato de la Beury Saurel, y á poca distancia un altre autor nos convidará á detenirnos un moment. Aquest autor es M. Leandre. Son quadro *Mauvais jour*, nos mostra un pintor sentat al fondo del taller, casi en la penumbra. Un dia núvol lo té condemnat á no fer res. Es un quadro felis, plè de dificultats victoriosament vensudas. L' altra tela porta 'l titol de *Le banc d' œuvre* y representa un interior de iglesia ab uns quants tipos sumament caracteristichs.

La justice de paix dans le Medoc, nos fa pensar en que del Medoc més nos agrada 'l vi, que la justicia de pau, tal com la pinta M. Salzedo; en la *Cour de ferme*, de Defaux, s' hi belluga una munió de virám reproduhida ab molta inteligencia; le *Chevalier Tannauser* de Rochegrosse es una fantasia ab honors de apoteosis teatral d' obra de gran espectacle; y ab una caldera de bronze y un pilot de grosellas ha compost M. Royer un bodegón que no careix de mérit.

En la testera de la porta de sortida no hi ha res que valgui la pena, y en la que segueix s' hi notan un remador y un jardiner, pinturas decorativas en tons pàlids, degudas á Karbowky, y las estupendas telas del veneciá Zandoneghi que no té en la seva paleta sino 'ls tons més rabiosos qu' es possible imaginar. ¡Quina xaufayna de blaus, carmesins y morats! Estich més que segur que qualsevol que se la menji agafa 'l cólera.

Segueixen á continuació traballs al pastel, á la ayguada y alguns dibuixos. Una *Diana cassadora*, de Desportes, notable per sa factura; la *Justice au Maroc*, aquarela sobressalient de 'n Signorini; un notabilíssim retrato al carbó de la Beury Saurel; *La toilette du matin*, dibuix al carbó de Lhermitte, qu' es un mestre que 'n

EXPOSICIO DE BELLAS ARTS.—SECCIÓ EXTRANGERA.



BALLS.

MME. AROSE (650).—La *danse du ventre*, ballada per una coixeta.

DESSPORTES (688).—Ball flamench: temporada d'estiu.

sab molt; diversos dibuixos pera la memoria oficial de la Exposició de Barcelona, deguts á Baraudy, Doat, Grasset, Hynaïs, Pille, Signorini y Willette; y 'ls notabilissims dibuixos al llapis y á l' ayguassa de 'n Renonard que mereix figurar á la devantera dels grans artistes que cultivan lo género, pèl vigor, la seguretat y 'l caràcter que sab imprimir á las figuras. Es per consegüent sumament justificada la fama que disfruta aquest notable artista.

*
**

DIBUIXOS ESPANYOLS.

Los dibuixants espanyols nos esperan en la galeria del gran saló. ¡Quántas horas s' hi poden passar contemplant las sèvas obras! Es lo dibuix lo fonament del art gráfich. Qui, prescindint del color, sab donar una idea de la realitat, ja pot anar sol. Y á Espanya, y principalment á Catalunya, ne contém alguns de notables, que son los que més vida han contribuït á donar al moviment editorial de Barcelona.

Seguint la galeria aném trobant á Cabrinetty ab sas ayguassas primorosas, á Passos ab los dibuixos á la ploma reproducció de las armas del Museo Estruch y de dos tallers d' artistes, trasats ab tal finura que ni 'l buril l' igualaria; á Labarta, tan intel·ligent en la ilustració d' obras; á Riquer, sempre original en l' art difícil de la ornamentació; á Pellicer, sempre tan ferm, tan segur y tan vigorós; al elengatíssim é intencionat Apeles Mestres; á Pascó, mestre en l' art ornamental; á Cuchy y á Eriz que exposan respectivament sas notables ilustracions de *Insola-*

ción y Misterios de la locura; á Xumetra ab ses croquis y estudis ben acabats, á Armet, Castellucho, Flós y Calcat, Galcerán y Carcer, Lloréns y Riu, Marqués y Garcia, Pahissa, Pellicer Monseny, Torras y Farell, quals retratos fan l' efecte de fotografias, Nicanor Vázquez y altres.

Hem deixat pèl final dos noms que bé mereixen lo dictat de genis del dibuix. Es l' un lo famós Urrabieta Vierge, que s' ha fet á París una reputació de primer ordre ab sas fogosas creacions tan intencionadas com las de Goya, pero més elegants y perfectament acomodadas al gust modern. Y l' altre es en Garcia Ramos, l' inimitable ilustrador de *La tierra de Maria Santíssima*, que tè tot lo color y tota l' expressió vigorosa de Andalusia á la punta del llapis. La major part dels sèus dibuixos son veraders quadros, admirables creacions, inspiradas en la visió justa y perfecta de la realitat.

P. DEL O.

SONET.

Dessota de un fanal dels de blé y oli
vaig véuret y vegí qu' erats pitera:
ta cara tan bonica ja no n' era
un altre dia al llum clar de petroli.

Encare que al escriure no tremoli
lo gas me va robar la ilusió entera,
y 'l llum del hermós sol, llum verdadera,
ha fet que á ton costat may més m' amoli.

Aixís, si vols que t' ay mi consol dante,

encare que á tu 't semblin cosas toscas,
no t'è de ser lo gas iluminante,
ni als raigs del llum que tant voltan las moscas:
sabrás, donchs, sense pena y clar parlante,
que per volerte jo, ha de sè' á las foscas

FIDEL TABERNER.

LA KERMESE.

—¡Ay, senyora Antonia! ¿sab qu' estich tota amohinada?

—¡Y aixó! ¿qué li succeheix?

—¿Qué? ¿que no ha sentit parlar d' aquesta nova *pademia* que diu que s' ha de comensar la senmana que vé?

—¡Una epidemia nova? No n' hi sentit resar.

—¡Si tot Barcelona no parla d' altra cosa!... Tè un nom extrany: carpeta... crameta... cabessa...

—¡Ah! Vosté vol dir la *Kermese*...

—¡Just! Aixó mateix... ¡Ves quin nom li han anat á posar!...

—Pero si la *Kermese* no es cap cólera ni res que s' ho sembli...

—¡Ah! ¿no? ¿Donchs qu' es?

—Una *divertició*... una especie de sortija que volen fer al *Parca*, la nit de Sant Joan.

—¿Una sortija de canalla?

—No senyora: de cossos grans y gent de l' *istocracia*.

—¿Y per una trista sortija 's mou tant xibarrí? Jo, com hi ha mon, 'm creya que havia de ser una cosa perjudicial. ¡Com tots los diaris diu que 'n parlan, y 'ls diaris regularment no portan sino desgracias!

—Donchs ja ho veu: no es res de lo que vosté 's pensava.

—Pero bueno ¿que sab qué vindrá á ser tot aixó?

—Ja li dich: una sortija de senyors y senyoras.

—¿Y haurá cubells?

—Si, senyora.

—¿Y pomas?

—Naturalment.

—¿Y peras?

—També, també; de tot. Cabalment jo coneix un que hi treballa y m' hi pogut enterar de la cosa.

—¿Un que hi treballa? ¿en qué? ¿que 's necessitan gayres preparatius per ferse una sortija?

—¡Ay, que viu atrassada! ¿que 's pensa que ab la sortija acabarà tot? ¡Si volen fer qui sab quantas gatadas!...

—¡Hola hola! Còntim'ho, còntim'ho...

—¡Figuris! Comensarán per anarhi las senyoras més principals de Barcelona, y 's plantarán al mitj dels jardinets venent aygua y anís. Aixó las unas: las otras vendrán cacauhets y xufias; otras se dedicarán á vendre mistos; otras escuradents y escuraorellas...

—¿Y no n' hi haurá que 's posin á llimpiar botas?

—Potser sí; pero per ara no está ben determinat.

—Endavant: ¿qué més?

—¿Sab aquell estany 'an gran que 'n diuhen lo *lago*?

—Sí: ¿que hi plantarán una barraca de banys potser?

—No, senyora: hi farán una fonda.

—¿Al mitj de l' aygua? S' hi deurá tenir d' anar ab carbassas.

—No: ja hi haurá vaporets per portarhi las personas que vulguin pendre una caixalada.

—Pero ¿será una fonda com las demés? ¿també hi vendrán cap y pota y platillo ab escalunyas?

—Res d' aixó: allí no 's guisarà sino lo que 's cria en lo *lago*: raccións d' oca, ánechs ab such y peixos vermells á la llauna. Sort que 'l *cocodrilo* es mort, que si nó..

—¡Si que será distret!

—Més de lo que 's pensa. Vindrà un y dirá: «Vull oca ab salsa.» ¡Pam!... Un tiro á la primera que passi per davant de la fonda, y á la cassola desseguida. Ve un que vol peix: lo pescador de la casa extindrà la canya, y en un santiamen n' haurá arreplegat una tersa.

—Es dir que volen que las viandas siguin bèn frescas...

—¡Ja veurá! Poguentho fer y tenincho tant á má... Pero en fi, aixó de la fonda encare es lo de menos. Lo més divertit de tot diu que serán las forsas y la gimnástica que hi haurá al ayre libre.

—¿Qui las ha de fer aquestas forsas?

—Las senyoras de la comissió. A la qüenta han après una pila de tamborellas artísticas, y volen distreure la concurrencia, fentlas al davant de tothom. Després també crech que hi ha d' haver putxinel-lis...

—¿D' aquells de barato? ¿En Titella y en Cristófol?

—No, senyora; putxinel-lis bons, que farán lo *Don Juan Tenorio* y la *Passió*, y cantarán *opras*.

—Tant se valdria que la gent que hi anirá se posés á jugar á prendas.

—¡Oh! Ja hi jugarán: fins hi haurá rotllos de: *Ollas ollas de vi blanch*, *Arroz cuan leche*, *me quiero casar* y *Al carrer del Vidre hi plantan una oliva*...

—¿De veras?

—Dona, pot contar; quan una servidora ho diu, tinch motius per saberho...

—¿Y cóm acabarà aquest xibarrí? Perque per final sempre s' acostuma arreglar una cosa que fassi *golpa*.

—També está tractat aixó ja. La festa diu que s' ha d' acabar aixís: quan tothom s' haja divertit lo suficient, tirarán un gran castell de fochs, després s' apagarán los llums, jugarán á fet una estona, y prou; cadascú á casa seva, com si res hagués succehit.

—¡Bè! No 'm desagrada gens lo plan. Pero escolti ¿per qué ho fan aixó? ¿qué compleix anys lo rey potser?

—No, senyora: aquesta gran sortija se fa en celebració de ser lo sant del arcalde...

—Es dir qu' es ell qui convida á... ¡Ja hi aniré, donchs!

—Ja veurá, convida; convida pagant...

—¿Molt car?

—Hi haurá dos preus, crech. Desde comensar fins al acabament, la entrada valdrá un duro: desde l' acabament endavant, una pesseta.

—¡Guapo! ¿que diguin net y clar que lo que volen es trepitjar als pobres!...

—¡Al contrari! ¡Si tot lo que la festa produheixi, trets los gastos, será per fer caritats.

—¡Ah! Sent aixís ja es altra cosa: ja no 'm sab tan greu que 'm clavin la porta pèls nassos.

—Donchs jo sí que voldria anarhi, si pogués. Y no 's pensi que sigui per res. Unicament pèl gustarro de poder veure com una gran senyora

EXPOSICIÓ DE BELLAS ARTS.—SECCIÓ EXTRANGERA.



ROCHEGROSSE (751).—La mort de un corrido. (Sigle XIII.)

's passeja amunt y avall, ab una caixa d' ampollas y cridant: ¡Qui la petal!

A. MARCH.

DIFERENTS MODOS DE MATAR PUSSAS.

Don Bernat, es un fulano que ser molt sabi pretént. Carregat de pretensions, á tothom dóna consells.

Ahir, mentres nos estavam assentats, prenent café, sense ningú preguntarli, 'ns digué 'l fulano aquest:

—Quan un amich me fa nosa y per res, me puch desfer de sa amistat, li demano verbi-gracia, cinch durets que me 'ls deixi, y... ¡cosa rara! l' amich ho deixa de ser.

--Donchs jo, va contestá un altre que tenia 'l clatell net, quan un amich m' importuna, porque no ho fassi may més, per compte d' enmatlleval's hi com fa vosté, jo al revés; los hi deixo, y... santas Pasquas... D' aquest modo jo ja sè, que si bè los quartos perdo... al amich no 'l veig may més.

LLUIS SALVADOR.

SANG BLAVA.

Aixó de l' aristocracia va complicantse per moments. No hi ha dia que 'ls nobles no 'n fassin alguna.

Primer surt un llibre titulat *Pequeñeces*, ahont se 'ns fa sapiguer que las condesas y marquesas son de la pell del diable.

Després s' averigua que 'l princep de Gales y una pila de nobles inglesos, matan lo temps jugant lo mateix que qualsevol perdis, ab la cir-

EXPOSICIÓ DE BELLAS ARTS.

SECCIÓ EXTRANGERA.



SIGNORINI (763).—Cuynera negra bufant lo rostit.

cunstancia agravant de que algùn d' ells fins s' atreveix á fer trampas.

Luego se 'ns dóna la noticia de que una princesa rusa ha sigut sorpresa *infraganti* ab un ajudant del seu marit.

A continuació s' escampa la veu de que á la ex emperatriu Eugenia li ha sortit una senyoreta que diu qu' es la seva filla natural.

Y per final, á Madrit se descubreix una duquesa que entretenia 'ls seus ocis martirisant bárbarament á una pobra nena de nou anys que tenia á casa seva com á criadeta...

Si aixó va seguint aixís, acabarà per resultar que 'l pare Coloma té moltíssima rahó y que la pintura de la aristocràcia feta per ell es una fotografia ab tots los detalls de la veritat.

¡Y tant que diuen que la sang blava significa aixó y alló y lo de més enllá!

A mi no me la pegan: aquesta sang blava deu ser per l' istil del sal-fumant. Al menos fins ara 's va veient que crema tot lo que toca.

Lo de la duquesa *cassada* últimament á Madrit es de lo més salvatge que pot demanarse. Vuytanta ó noranta feridas s' han trobat al cos de la pobra criatura. Ni més ni menos que si la nena hagués viscut un parell de mesos dintre d' una gabiá de tigres.

Pero á la quènta, la senyora duquesa troba que aixó es molt natural.

—No sé per qué m' agafan—diu que deya mentres la portavan á la presó:—no crech que haja fet res que mereixi càstich.—

Té rahó: vuytanta ó noranta feridas, fetas ab estisoras, martells y altres eynas: aixó no es res ni val la pena de mencionarse.

Tant es lo que no val la pena, que fins hi ha diaris sensats que defensen á la simpática duquesa y diuen que la opinió es molt impressionable, que de qualsevol cosa se 'n fa un castell y que aquí la mártir no es en rigor la nena, sinó la seva mestressa que ha sigut ficada á la garjola com una pobra qualsevol.

Altres periódichs s' exclaman del rigor de la justicia y protestan contra la indignació del públich, perque—diuen—tal vegada aquesta pobra senyora en lloch de ser criminal es senzillament boja.

Está bè: si es senzillament boja, senzillament que la tanquin.

Aixó de la bojeria ja comensa á ferse de moda. Quan una persona de posició descarrila, en dihent que s' ha tornat boja ja está arreglat tot. Si 'l criminal es un perdulari, no se li admeten bojerias ni comedias de cap classe.

Y respecte á lo del rigor de la justicia, jo no 'l trobo exagerat: al contrari, com més elavada es la persona que falta, més se li han d' apretar las clavillas.

En aixó penso com un filosof que corra per aquí:—«Que s' embrutin de fanch los que van á «peu, es hasta cert punt disculpable; pero ¡que «s' enfanguin los que van en cotxe! No té perdó «de Dèu.»

La duquesa de las vuytanta ó noranta feridas ha dit que desseguida que estigui llesta d' aquest procés, se 'n anirá d' Espanya y viurá sempre al extranjer.

Molt ben pensat. Per lo que li puga convenir, li participo que al Africa hi ha molts pisos per llogar.

MATÍAS BONAFÉ.

SOLILOQUI D' UN POSEHEDOR DE LA LLENGUA DE CERVANTES.

Con una muchacha *acelga*
y *menuda* á más de *haba*,
me *hace de bueno* mi amigo
porque con ella me case;

mas yo le digo: —Ay, *bendito*,
tú no tienes de salvarme,
ya estoy *cocido* que quieras
de este modo pasearme.

Voto á la red de Cecilia,
no me vengas con *romances*
y puedes dejarme en *pablo*
que yo os he *hilado* bastante.

¿Que me tomas por *merluza*,
pedazo de *alma de cántara*?
Yo no soy ningún *zanahoria*,
y la sé bastante *larga*,

no estoy *tocado del hongo*,
ningún *hervor* me hace falta,
pues ya soy un *gato viejo*
y á mí no me *encera* nadie.

Además de *hacerme sopa*
la que quieras endosarme,
ya *cuento* yo lo que hubo
cuando tú la festejaste...

¡Como hay mundo, hay un *vagón!*
puedes *volverte á la cama*,
que ya ves que es todo esto
la *luna en una canasta*.

Yo estoy *cabeza-metido*
pensando en otra muchacha
á quien le hago el *mosquito*,
de la semana pasada.

Esta es alta y no es *acelga*,
esta sí que *se lo vale*,
tiene un cuerpo muy *bufón*,
una *pechera* abultada,
un *ojo muy grande y negro*,
y las buenas circunstancias
que está muy bien con los suyos
y que es mucho de su casa.

La vi salir del *Aseo*,
el domingo, con sus padres,
me *hizo gozo* y los seguí,
por saber *dónde cerraban*,
y en la plaza del *Aceite*
vi que tenían la casa.

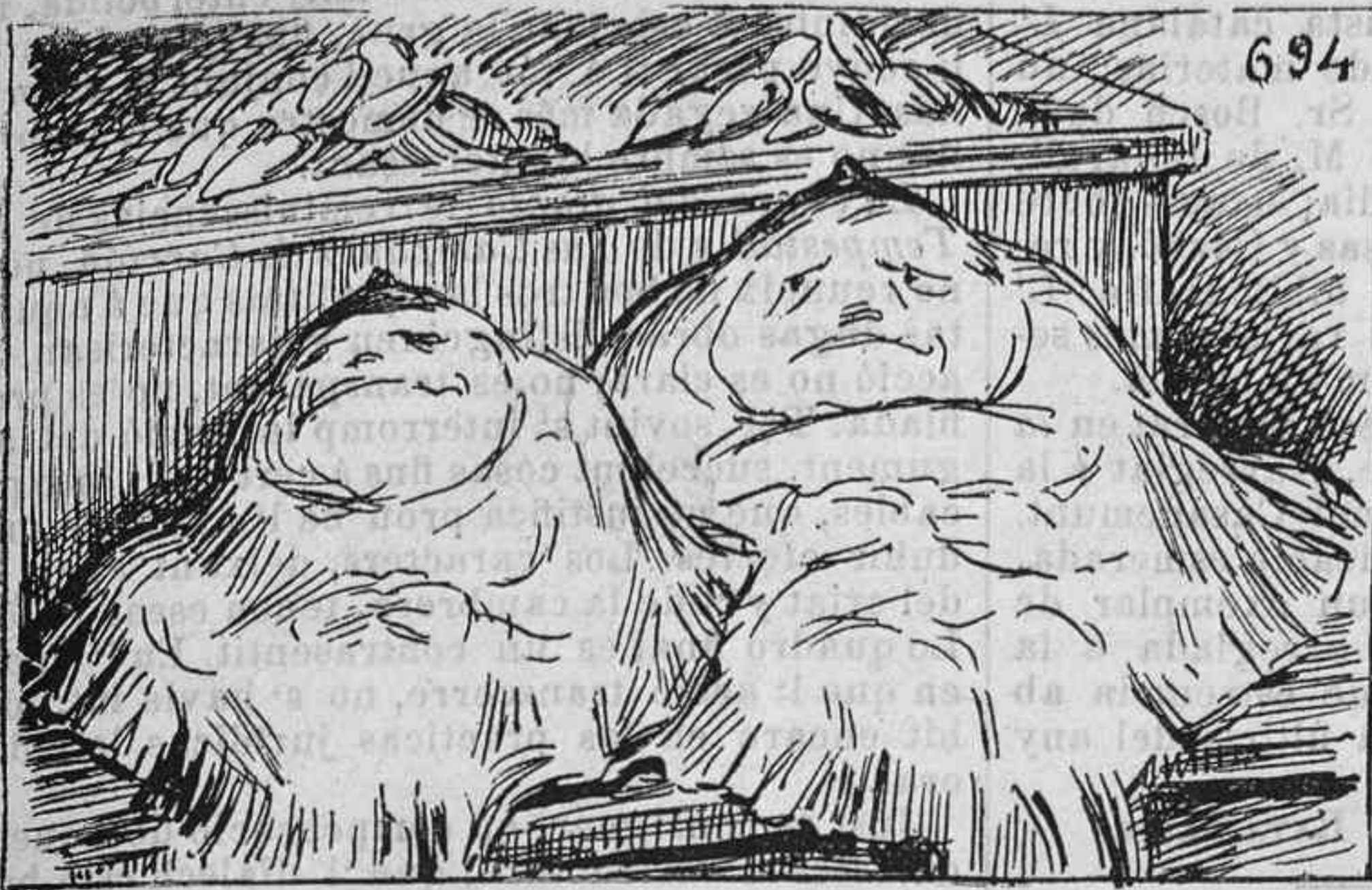
Yo me enteré por la *hornera*
que tiene el horno *al delante*,
la que sin *hacer embudos*
me dijo todo el que sabe:

que ella es nacida en *Lorito* (1),
que habla bien y es muy templada;
es su madre de *Migato* (2),
mujer seria y agarrada;
el padre es de *Puerto-buey*
y un *buen maestro de casas*;
que tienen bastantes *nabos*
que ganaron en la Habana,
y por eso el castellano
dice que muy bien *aplastan*,
(y por este mismo *apodo* (4)
estoy ahora ensayándome).

Un *golpe* supe todo esto
entre mi pensé: *pues nada*;
ánimo, adelante y fuera,
y principié á pasearme

(1) Lloret —(2) Mongat.—(3) Portbou.—(4) Motiu.—(5) Posat.

EXPOSICIÓ DE BELLAS ARTS.—SECCIÓ EXTRANGERA.



DULAC (694).—Dos reverendos descansant en lo cor de la iglesia.

cabeza arriba y abajo por los vuelos de su casa.

Ella sale algunas vueltas al balcón toda mudada, me hila y se vuelve roja girando su hermosa cara.

Mañana mismo la pido como aquel que no hace nada, me pongo bonito... y me dejo caer en casa.

No me darán un pimiento, pues mi postura (5) no es mala: diré que tengo piñones; todo en lengua castellana; y al sentirme hablar tan fino y al verme con tantas barbas, dirán: «Este es un partido que hace para la muchacha:» no puedo creer que gocen á darme una calabaza.

P. TALLADAS.

LLIBRES.

COR Y SANCH.—Novela per ANTONI CARETA Y VIDAL.—La *Il·lustració catalana* acaba de augmentar ab aquest volum la seva col·lecció de llibres escrits en llenguatge de la terra. Es l' autor de aquesta novela un escriptor de vocació verdadera, molt pulcre en lo llenguatge, molt cuydat en la forma, sumament moral en lo fi que persegueix ab las sevas obras. Per ell no ha evolucionat encare aquest género literari, ja que ni 'l desitj se li descubreix de acomodarse á las corrents de la novela moderna Careta imagina un plan, combina una acció, acumula 'ls incidents fentlos venir casi sempre aposta, y sol desenllassar l' obra de una manera satisfactoria.

No profundisa 'ls caràcters, ni descriu ab gran viva de tochs las escenas que forman part integrant de la narració. La psicologia li es agena per complert. L' istil pintoresch no 'l tempta. Los atreviments no 'l seduheixen.

Fá 'l seu fet ab una gran senzillés de medis, y revela com á condició principal una notable claretat d' istil.

La novela *Cor y sanch* sense ser la millor que ha brotat de la seva ploma, se deixa llegir ab gust.

Hem rebut lo quadern tercer de la notable publicació que dona á l' estampa 'l conegut fotógrafo Sr. Esplugas, baix lo titul de *Galeria de catalanes ilustres*.—Conté una reproducció heliogràfica del retrato de Antón Gimbernat, degut á D. Joseph Teixidor, que figura en la Galeria de la Casa de la Ciutat, y una biografia nutrida de datos, escrita per nostre company en la premsa, D. J. Narcís Roca y Ferreras.

∴ També hem rebut lo butlletí n.º 1 de la *Societat fotogràfica espanyola*, que

recomaném á tots los aficionats á la fotografia y que 's distingeix no sols per son text variat, sino també per una lámina fototípica, represen-

EXPOSICIÓ DE BELLAS ARTS.

SECCIÓ EXTRANGERA.



LONZA (737).—Un modelo fatigat. Fá tants días que posa que ja 's passa.

tant un bôt á la vela, en lo port de Barcelona, executada ab notable limpiesa.

∴ Lo número 5 de la revista catalana *L'Avens* conté un variat sumari, de materias: un notable quadro de costúms del Sr. Bosch de la Trinxeria, proverbis árabes de M. de Bofarull, una carta del filólech Sr. Guardia; estudis sobre la llengua catalana, del Sr. Casas y Carbó, y revistas de bellas arts, musical y bibliografia. *L'Avens* continúa sent una de las revistas més serias que fins ara han vist la llum en catalá.

∴ *Lo forjador* es un monólech inspirat en *la Grève des forgerons*, de Coppée, y arreglat á la escena catalana per D. J. Manuel Casademunt. Se recomana per la seva versificació esmerada.

Del mateix autor hem rebut un exemplar de la comedia *Amor legitimado*, arreglada á la escena espanyola, la qual sigué estrenada ab éxit en lo teatro de Novedats, á últims del any passat.

RATA SABIA.

MODO-DONO-MANÍA.

La dona quan es soltera
no té altre pensament
que vestí ben bé á la moda
y pescá un jove ab diners.

Casada, ja es altra cosa,
ja no té tants pardalets;
pro no deixa la mania
de vestir á la *dernière*.

Viuda ja, tan sols s' ocupa
en resar pèl que va ser
fiel espós; pro 'l dol que porta
á la moda ha d' ésser fet.

Ergo, donchs, lector, las modas
(aixó tingaho ben present)
t' han de fer gastá molts quartos
si tens donas á prop teu.

F. ROGER SEBRÉ.



Estém en plena temporada d' estrenos. Y aixó que propiament tan sols funcionan tres teatros; pero las companyias qu' en ells treballan, van venir de Madrit ab las maletas plenas de novedats, y ara van abocantlas á qui més pot, rendint tribut totas ellas al esperit de competencia.

Bó es consignar que 'l públich fins ara corresponent dignament al seus esforços, de lo qual no podém menos de alegrar-n-se'n.

Dit aixó, passém revista, que l' espay es curt y la tasca llarga.

TIVOLI.

La choza del diablo es una sarsuela melodramática, lletra del Sr. Ramírez y música del mestre Fernández Caballero. La tal producció podria molt bé tenir un según titol: *La choza del diablo* ó *El niño muerto*.

Se tracta de un crim misteriós: de la mort de un noy y del robo de un tresor: de un ignocent sobre 'l qual recauhen totas las sospitas, y de un

boig que podria declararho tot y que s' absté de ferho mentres té la rahó mitj enterbolida, no decidintse á esbotzar la grua, fins que al autor li convé posar fi á tot aquell conjunt d' embrollas. Una vegada més se demostra que lo embrollat no es sempre lo interessant.

La choza del diablo té reminiscencias de *La Tempestad* y de *Las Campanas de Carrión*, pero no reuneix de bon tros las qualitats que á aquestas dugas obras distingeixen y caracterisan. L' acció no es clara, no es transparent, no es prou filada. Tot sovint s' interromp la ilació del argument, succehint cosas fins á cert punt inexplicables, que no justifica prou bé l' afany de produhir efectes. Los characters, deixant apart lo del criat y 'l de la cambrera, tenen escas relleu. Lo quadro final es un contrasentit. En l' época en que l' acció transcorre, no s' havia introduhit encare en las prácticas juridicas lo judici oral.

Just es consignar, en compensació de aquestes defectes d' estructura, que 'l dialech está bastant ben sostingut y que la versificació es fácil y esmerada.

Lo mestre Fernández Caballero ha escrit varias pessas de música briosas, si bé no totas notables per la seva novetat. Entre las que 'l públich distingeix ab los seus aplausos, s' hi conta un dúo cómich de tenor y tiple, y 'l ball corejat del acte según, inspirat en motius populars sumament característichs.

L' execució no passa de regular, sobressortint las Sras. Alfaro y Alverá, y 'ls Srs. Delgado, Hidalgo, Pinedo y Morán.

S' han estrenat dos decoracions degudas á un pintor de Valencia, que revelan bon desitj.

NOVEDATS.

Vital Aza es un autor que sempre está de filis. Algunas vegadas la mateixa facilitat ab que maneja la ploma l' arrastra y 'l porta més enllá dels límits que no traspassaria de segur, si aixís com té lleugeresa d' expressió adquirís una mica de domini... Més clar: lo Sr. Vital Aza hauria de contenirse, hauria d' estudiar més, y no hi ha dupte que ab las envejables qualitats que 'l distingeixen, ocuparia prompte dintre de la escena espanyola un lloch eminent.

El señor cura es, en son acte primer, una bonica comedia de costúms, qu' en los dos actes restants casi degenera en sainete. Los tres actes, sens escepció, fan riure molt; pero las riallas que 'l primer provoca las consegueix l' autor ab recursos de bona lley, pintant l' interior de una casa de dispesas, fent desfilar una colecció de tipos ben apuntats del natural, sostenint magistralment lo moviment escénich. Al final de aquest acte, qu' es sumament animat, hi ha una cassola de arrós que 's trenca, que recorda un efecte semblant de la comedia catalana *La mitja taronja*, del Sr. Arnau.

En los dos actes restants tots los personatjes s' han trasladat á la casa del rector, que no sab qué ferse de tants convidats. Allí comensan los embolichs, las equivocacions, los cambis de vestit, en una paraula: la comedia 's torna joguina de las que solen representarse com á fi de festa. Entre tots aquells tipos de sainete, á duras penas se sosté 'l protagonista, conservant lo caracter de apacible serenitat; pero la seva situació, fins á cert punt obligada pèl trajo que vesteix, xoca y contrasta massa entremitj de tota aquella colla de gats. Lo rector pert desseguida l' im-

LA NOSTRA GENT. (Dibuix de Mariano Foix.)



—Sigas més amable, Conxa:
 ¿no ho sents, eh? Dónam las mans.
 —Hi determinat ser sorda,
 si no 'm dus aquells brillants.

portancia y 's limita á ser l' arreglador de un matrimoni desunit.

Si 'l Sr. Vital Aza vá proposarse escriure una verdadera comedia, devém confessar que s' extraviá á partir del acte segón: si vá proposarse senzillament entretenir al públich y mantenir constantment la rialla en los llabis dels espectadors ho conseguí de sobras. Gran cosa es ja aixó sols, en aquest temps de decadencia cómica y de flamenquisme sosso. Baix aquest concepte lo Sr. Vital Aza mereix un aplauso. La regositjada producció *San Sebastián mártir*, tè un digne *pendant* en *El Sr. Cura*.

En l' execució sobressortí 'l Sr. Mario. Lo paper de rector de un poble de fora li escau que ni pintat. Molt natural y espontánea la Pepeta Guerra; acertadas las Srtas. Bernal, Martinez y Lopez Ejea. Se portaren molt bè 'ls restants actors, prescindint de las exageracions y 'ls tichs del Sr. Rossell á qui una part del públich alenta sempre ab las sévas riallas.

En resúm: *El Sr. Cura* ha sigut un éxit que fá esperar que l' última producció del Sr. Vital Aza durará molt temps en lo cartell.

Ahir dijous, inseguint la costum, havia d' estrenarse *El crimen de la calle de Leganitos*.

CATALUNYA.

La Maria Guerrero s' ha fet aplaudir molt y ab justicia en la interpretació de D.^a Inés del drama *D. Juan Tenorio*. Veritat es que l' escena del sofá no pot ferse millor, ni ab més delicadesa, ni ab més exquisita gradació de sentiments.

En la comedia *Lo Positivo* ha tingut també un triunfo de lley.

La jove y distingida actriu, que ab tanta brillantés comensa, corre un gran perill. Son enemich natural es lo género echegarayesch. Que 's tracti molt ab Echegaray, que 's vegi obligada á fer ab molta freqüencia aquells personatjes epiléptichs, descompostos, sense realitat, que sol escriure 'l famós dramaturgo, y de aquí un parell d' anys veurém á qué quedan reduhidas las notables facultats de la Srta. Guerrero.

Aixó pensavam dimars assistint á la primera representació del drama: *Siempre en ridiculo*.

Es aquesta una obra escrita en prosa, ab la qual l' autor, sobre tot en los dos actes primers, sembla buscar ab afany la embocadura del género que cultivan Dumas y Sardou, sense trobarla. Los personatjes tots, parlan un mateix llenguatge, inflat, recarregat de figuras y de conceptes. No son ells los qu' enrahonan acomodantse á son respectiu caràcter: es sempre l' autor, es sempre Echegaray qui parla per la séva boca. ¡Y ab quina fogositat se mouhen! Tots bullen y tots se vessan.

En l' acte tercer l' autor sembla olvidar-se de sos primitius propósitos y reapareix l' efectista de sempre, elevat á la última potencia. Com si durant los dos actes primers s' hagués vist obligat á reprimirse malgrat seu, en l' acte tercer se desborda. Hi ha la escena de la carta, basada en un *quid pro quo* tan colossal, com qu' estant dirigida la carta á un amant, lo marit la interpreta com dirigida á n' ell. Venen després las sospitas, engendradas ab una lentitut desesperadora: segueix lo descubriment del sobre—un sobre que la esposa culpable ha deixat damunt la taula, lo qual es una distracció inconcebible—y 'l marit

veyentho tot, sabentho tot, en lloch de deixarse guiar per la passió sobrescitada, en lloch de obedir als impulsos naturals del cor, crida, gemega, 's desespera, riu y plora, y combina un serie de quadros escénichs, com si ja no 's preocupés de la séva situació, sino de recrear al públich.

L' home que 's troba en lo seu estat no s' entreté en entregar la carta al amant, no s' entreté en ferli tenir una entrevista ab la séva esposa; no s' entreté en erigir á una nena ignocent en árbitre de la séva existencia... Mata desde 'l primer moment ó 's mata.

Tot lo demés es comedia pura.

Y lo més trist per l' autor es que tants y tants efectes de pur rebuscats no produheixen impressió en l' espectador.

Aquest creu assistir á un mal somni, á una *pesadilla*, á escenas qu' están totalment fora del mon real, que no representan tan siquiera la exaltació de las passions y dels sentiments fins á cert punt disculpable, sino més bè la exageració desmesurada del efectisme.

¡Llástima de treball empleat pèls actors! Ricardo Calvo féu esforços colossals per sostenir lo seu paper. Lo secundaren ab inteligencia la Srta. Guerrero y 'ls Srs. Jimeno y Pérez. Los demés intérpretes s' esmeraren en no descompondre 'l conjunt.

N. N. N.

A UNA CASADA DE NOU.

Van dirme fa prop d' un any
qu' un altre home ab tu 's casava,
y encare que 'm va fe' extrany,
no vaig rebre un desengany
perque ja m' ho maliciava.

Va sè' una mala jugada,
pero... en fi... qué s' hi ha de fer...
com ja la cosa es passada,
Dèu te fassi bèn casada,
y á mí... 'm conservi solter.

Ara que 't trobas felís
havent calmat tòn anel,
y estás en lo paradís
plé de goig y plé de encís
que se 'n diu lluna de mel;
com que jo, á pesar de tot,
no 't tinch mica de rencor,
y encare que tavalot
al fondo, soch un xicot
capás de ferte un favor,

quatre consells te vull dar,
ja que ara no 'ns sent ningú,
que si 'ls sabs aprofitar
crech que podrás disfrutar,
y sino, pitjor per tu.

Jo ja sé que quan m' explico,
com dich las cosas molt claras,
podrias donarme un mico,
dihentme que sempre 'm fico
en *camisas d' onze varas*;

mes si 't fixas que ma ploma
guia tan sols l' amistat,
y que soch capás (no es broma)
fins... d' ajudar al teu home
en los debers de casat,

crech que sabrás apreciar
la mèva bona intenció,
y puig vaig á comensar,
fesme 'l favor de prestar

RIUS II.—ÚLTIMS DIAS DE DESPAIG.



Com que 'l sèu reynat s' acaba,
no tè prou mans per firmá:
ascensos, festas, empleos...
¡au, tot hi va!... ¡tot hi va!...

tota la tèva atenció.

Has de ser per ell, feynera,
calmosa si t' amohina,
poch cridaire y xafardera,
carinyosa, posturera,
tendre, dolça, amable y fina.

L' home qu' has d' accontentar
es, tot y sentne molt bó,
una classe de bestiar
que 's necessita tractar
ab certa circunspecció.

Si un dia pèl cap l' hi peta
de veni' á una hora avansada,
procura fer la distreta:
¡hi han tantas cosas, filleta,
que 's fan á la matinada!...

Si es que 's trobés enredat
ab un' altra, qu' es poch just,
¡ja tornarà al tèu costat!...
Pensa que en la varietat
es allá ahont se troba 'l gust.

Sigas franca en lo que dius,
y explicali en tots moments
perqué ploras, perqué rius,
lo que pensas, lo que escrius,
lo que tens y 'l que no tens.

Tu en cambi, tindrás catxassa,
conténtat ab lo que sabs,
no preguntis qué li passa:

¡altra feyna qu' hi ha!... Massa
que 'n tenim de trenca-caps ..

Lo que may li tens de dir,
pero may tens d' olvidar,
es lo goig que 't va estremir
quan tos llavis van sentir
lo primer bès que 't vaig dar.

Guarda sempre lo recort
d' aquell apassionat bès
que va fer batre ton cor,
que 'l primer petó d' amor
no 's tè qu' olvidar may més.

Y si un jorn, sort malahurada
ta trista vida encadena,
quan te sentis desgraciada,
pensa en aquella besada,
qu' ella endolcirá ta pena.

Com que no se m' acut ará
res més, per més que regiro,
recórdat sols y repara
que soch bastant guapo... encare
que m' estigui mal 'l dirho.

Ab aixó, si 'l cas se dona
que 't faltés un bon consell,
quan trobis l' ocasió bona
passa per casa una estona...
pero no vinguis ab ell.

BEN.



A la Casa gran reyna, á lo que diuhen, una activitat extraordinaria. Cada dia 's reuneixen las comissions, y 'ls dictámens s' enllesteixen al vapor, com si als actuals regidors los empaytessin.

Y tal deuen considerar, en efecte, pensant que l' últim del més actual cessan en lo desempeny del seu càrrech.

Per aquest motiu s' apressuran.

Com á la casa hi tèn d' entrar gent nova, fan dissapte de tot.

Neteja general. La casa quedarà neta. Y la caixa més neta encare que la casa.

Que l' éxit de la Exposició de Bellas Arts ha superat las esperansas dels mateixos que l' organisaren, ho demostra solament un dato.

Aquests havian calculat qu' en concepte d' entradas ingressarian 50,000 pessetas. Donchs bè: diumenje passat se 'n portavan recaudadas 52,000 y pico.

Se creu fundadament que avants de la clausura s' arribará á las 60,000.

De modo que, relativament, ha tingut més éxit la Exposició de Bellas Arts, que la grrran Exposició universal de 1888.

Una que 'n vaig sentir aquest dia.

Se tracta de un pintor jove, qu' exposa son primer quadro, y que plé de ilusió pregunta á un seu amich:

—¿Qué tal? ¿Qué te 'n sembla?

—¿No t' enfadarás si 't dich la veritat?

—¿Enfadarme?... De cap manera... Per aixó 't demano 'l parer leal y no l' elogi. ¿Creussis m' hagués d' enfadar que te 'l demanaria?

—Donchs, noy, me sembla que avants ho feyas millor.

—¿Avants?... Pero si avants no pintava.

—Per aixó mateix, te dich que avants ho feyas millor, perque no pintavas.

En la causa del *matute* que s' está veyent á Madrit se 'n senten de molt bonas.

Com per exemple: lo que ha declarat lo senyor Mellado, ex-arcalde de la vila del os.

Segóns tan autorisat personatje, destruir lo *matute* en la capital d' Espanya es

més difícil de lo que sembla, per la senzilla rahó de que son molts los empleats del ram, que en las horas en qu' están franchs de servey se dedican á introduhir especies fraudulentament. Y com que 'ls encarregats de la vigilancia, més tart farán lo mateix que ells, resulta que 'ls uns y 'ls altres alternativament s' están aguantant la capa.

¿Qué tal? ¿Qué 'ls sembla aquesta maniobra?

Si Madrit representa 'l cervell d' Espanya, haurém de repetir aquell traba-llenguas tan sapigut:

—En cap cap cab lo que cab á n' aquest cap.

Ecos del *Eldorado*.

En un dels intermedis del *D. Juan Tenorio*, un espectador surti del teatro á pendre la fresca, sentantse á una de las taulas del café, instalat en aquella acera.

Un mosso pressurós se n' hi va y li pregunta:

—¿Qué vol pendre?

Lo parroquiá impressionat pèl Tenorio y recordant instintivament l' época del any en que sol representarse, li diu:

—Veurá: pórtim déu céntims de castanyas.

* *

Fa pochos dias va estrenarse l' obra d' Eche-garay, titulada: *El prólogo de un drama*.

Ara diuhen que 'l Sr. Calvo acaba de rebre l' acte primer que segueix al prólech, y que de temps en temps anirá rebent los actes sucesius, los quals serán posats en escena á mida que 's vajan rebent.

Un crítich molt conegut, deya:

—No 'm sorprén aquest sistema, per nou que sembli en lo teatro. Quan vaig veure 'l *Prólogo de un drama*, ja vaig dirho:—«Aixó, més que una producció dramática, se 'm figura 'l primer reparto de una novela per entregas.»

VENEDORAS EN LA «KERMESE».



—Crech, donchs, que no faltarà: lo seu puesto se li guarda.

—¿Qué vendré?—Llonguets calents á las quatre de la tarde.

Un membre de l' Academia de Ciencias de Paris pretén haver inventat un aparato mogut per forsa eléctrica, que li permet remontarse al espay y volar ab una facilitat maravellosa.

Si l' invent dona ó no 'ls resultats que s' esperan, se veurá bèn prompte en las experiencias que promet realisar l' inventor davant de la citada Academia.

En cas de sortir bè, será cosa de corretjir una expressió vulgar y molt usual en lo llenguatge catalá.

—Ay, ay—dirém—¿y donchs que no has vist may cap *sabi* volar?

Durant los exercicis que fa un indio al Circo de Price de Ma-

drid, va disparar-seli 'l rifle, anant la bala á ferir á un periodista.

Sembla que 'ls conservadors se proposan premiar al indio ab la creu de beneficencia. Y cas que no volgués acceptarla, no falta qui té pensat demanar que se 'l nombri fiscal de imprenta.

La senmana passada donavam compte de la trista aventura de un commissionat de apremis de la provincia de Málaga, que havent anat á un poble á trabar alguns embarchs, y trobantho tot donat y benedit, en la impossibilitat de satisfer lo gasto que havia fet al hostal, no tingué altre remey que deixarse embargar la capa.

Donchs ara n' acaba de succehir un' altra per l' istil á la provincia de Cádiz.

Anava en un tren correu una parella de la guardia-civil ab l' encàrrech de vigilarlo. Donchs bè: quan lo tren arribá á puesto, un dels civils se trobá á faltar un farsell de roba del seu particular. Durant lo trajecte li havian robat.

Ja ho veuhem: la copla no tè rahó:

«El ser civil—no es un placer.»
—¿El ser civil?—¡Y cá ha de ser!...

Está ja molt adelantat lo projecte dels *Assilos nocturnos* que van á montarse á Barcelona per compte del Ajuntament.

Entre las disposicions que s' adoptan aplicables als que vagiu á dormirhi, s' hi conta la de donarlos un bany y la de servirlos una sopa avants de ficarse al llit.

Recordant las arrossadas y 'ls grans techs del regidors, no faltará pas qui diga:
—¡Y bè: que menji tothom!

Llegeixo:

«Un *joventito* de ciento y cinco años se ha suicidado en Desaignes (Francia), donde residia.»

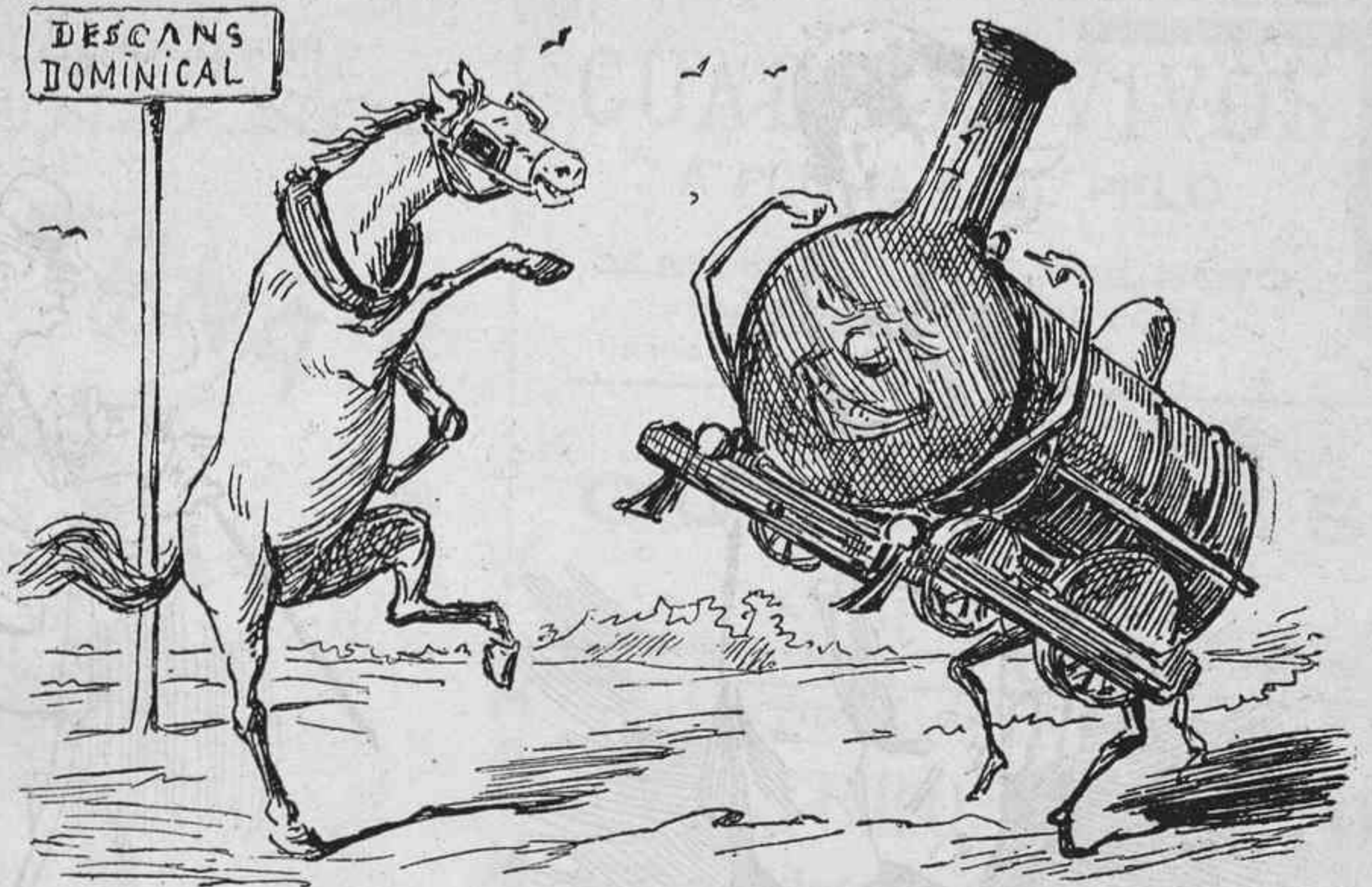
Véls'hi aquí un suicida que si pogués parlar trobaria un argument molt apropòsit per disculparse.

—Ab cent cinch anys de portar la carga—podria dir—me sembla que tenia motius per comensar á estar cansat.

¡Y encare dirán que la Felicitat costa tant de alcançar!

La Felicitat es una dona, una francesa que un

DIUMENJES, FESTA.



—En sent diumenje, ja ho sabs:
ja tenim la feyna llesta.
—¡Viscan los bishes com call!
—¡Visca la ley de la festa!

de aquests dias va passar pèl Jurat de Lyon, acusada de bigamia.

En efecte: á l' any 72 va casarse ab un empleat del carril, que al poch temps, embafat de Felicitat, se 'n anava del domicili conjugal per no tornarhi may més.

Y ella espera que t' aguarda, fins que un dia 's fa la següent reflexió:

—Als ferrocarrils acostuman á succehir desgracias ab molta freqüencia. ¿Qui 'm diu á mí qu' en una d' aquestas desgracias lo meu marit no hi haja deixat la pell? Suposém que li ha deixada: en aquest cas soch viuda, y sent viuda puch tornarme á casar. No 'ns hi pensém més, y qui tinga res que dir que reclami.

Prompte va trobar un' altre marit, y prompte la cosa va estar llesta.

—La Felicitat es mèva—deya aquest.

Y 'l primer marit al saberho va dir:

—Bon profit te fassa.

Véls'hi aquí que un dia 'ls dos marits, no sè ab quin motiu van trobarse cara á cara. ¿Era cosa d' enfadarse? De cap manera. L' empleat del carril, ó siga 'l primer possehedor de la Felicitat, va convidar á l' altre á beure. Y va dirli:
—Noy, per molts anys que visca no 't podré pagar lo gran favor que m' has fet.

Aixis mateix vá declararho davant del Jurat, y aquest portat del bon humor, va absoldre á la bigama.

Pero aquesta, al alsarse de la banquetta, va dir:
—Estich molt contenta del fallo; pero ara, senyors, fassan lo favor de dirme: ¿ab quin dels dos marits me 'n haig de anar?

Lo més trist per ella es que, tenintne dos, en realitat no 'n tè cap, perque si l' un no la vol, l' altre menos.

Tots dos se troban avuy fugint de la Felicitat.

SOBRE 'L DESCANS DOMINICAL.

SOCIS DE LA PROTECTORA DELS ANIMALS.



—Bueno; es dir que si una festa treballa, 'm ficarán á la presó. Pero ¿quí m' hi portará? Perque suposo que 'ls polissons y municipals no deurán treballar á las festas.



—Ja has vist aquesta duquesa quín rebombori ha mogut.
—No 'n parlém: aixó no es cosa propia del nostre institut.

Una moda que s' ha introduhit de poch en las tertulias dels Estats Units.

Los casats joves que á n' ellas assisteixen se fan notar de la següent manera.

La casadeta, á lo millor s' aixeca, s' acosta tota salamera á la sèva mitja taronja y li fa un petonet davant de tot lo concurs.

Naturalment, als solters que allí 's troban la boca se 'ls torna aygua.

Vels'hi aquí una propaganda práctica y de gran alcans, en favor de la sagrada institució del matrimoni.

L' *Herald*, lo famós periódich dels Estats Units ha comensat á usar una máquina, que tira 90,000 exemplars per hora, los talla, 'ls plega y 'ls deixa en disposició de ser repartits.

¡90,000 exemplars per hora! Una monstruositat de la civilisació. ¡Entregar al consum 1,500 exemplars cada minut!

¡Ahont quedan, davant d' aquesta rapidés, los enginys de guerra que cada minut disparan 500 ó 600 balas?

Diguém ab Victor Hugo:

—«Aixó matará á alló altre.»

Si arriba á aprobarse la ley ampliant la emisió del Banch d' Espanya, quedarà en desús una frase que sol repetir-se ab molta freqüencia. Dirli á una persona: «Home, parli en plata», donará dret al interpelat pera respondre:—«Veurá, dispensi: no porto més que bitllets de Banch.»



A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

1. XARADA 1.^a—*Ma ri a-na.*
2. ID. 2.^a—*Fi-lo so-fi-a.*
3. ACENTÍGRAFO.—*Cásat. Casat.*
4. ANAGRAMA.—*Barco-Carbó.*
5. TRENCA-CLOSCAS.—*A la vora del mar.*

Medicaments del Dr. WOOM



Aixerop lactífich, per aumentar la cantitat y millorar la qualitat de la llet. Utilíssim per mares y didas.

Aixerop pectoral, pera curar tota classe de tos.

Aixerop antidiarreich - estomacal, per curar las diarreas y malalties de ventrell.

ÚNICH DEPÓSIT:

AIXEROPERIA

DEL

DR. GENER

Petrizol, 2, Barcelona.

LOPEZ-EDITOR. Rambla del Mitj, número 20, Barcelona. Llibrería Espanyola.

NOVA EDICIÓ AB NINOTS

LA VENJANSA

DE

LA TANA



M. Moliné

PER DON SERAFÍ PITARRA

ILUSTRADA PER M. MOLINÉ

Preu: 2 ralets per tot arreu.

WALTER SCOTT

EL ENANO NEGRO

Tomo 49 de la BIBLIOTECA SELECTA

Precio 2 reales.

ALEJANDRO DUMAS

LOS BANDIDOS DE LA CALABRIA

Tomo 16 de la Biblioteca Siglo XIX

Precio 2 reales.

EDMUNDO DE GONCOURT

LOS HERMANOS

ZEMGANNO

TRADUCIDA DEL FRANCÉS POR

EMILIA PARDO BAZÁN

Ilustración de Apeles Mestres

Un tomo en 8.º, Ptas. 4.

CUADROS VIVOS

Á PLUMA Y AL PELO

POR

MANUEL DEL PALACIO

Con dibujos de ANGEL PONS

Un tomo en 8.º, Ptas. 3'50.

CONFERENCIAS

CULINARIAS

POR

ANGEL MURO

Van publicados 12 cuadernos á una peseta cuaderno.

MARTÍNEZ BARRIONUEVO

UN LIBRO FUNESTO

(Pequeñeces... del P. Coloma)

Un tomo en 8.º, Ptas. 1.

Los cent

consells del consell de Cent escrits de ma de *Fra Feliu Piu de Sanct Guiu*, canonie de la Seu ab altres MAXIMES E VERITATS que shi enclouhen e son en vers.

Preu UNA pesseta.

TOMO 3.º y último

ANGEL GUERRA

POR

B. PÉREZ GALDÓS

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

La obra completa 3 tomos en 8.º, 9 pesetas.

PLANOS DE BARCELONA

Precio 2 pesetas.

LA SONATA DE KREUTZER

POR EL

Conde LEÓN TOLSTOY

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

BARCELONA EN LA MANO

GUÍA DE BARCELONA Y SUS ALREDEDORES

POR

J. ROCA Y ROCA

Un tomo 16.º encuadernado en percalina, Ptas. 3'50.

Guías Beadeker

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l'import en libransas del Giro Mútu, bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravíos, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.— *Barceloni.*

7. ROMBO.—

M
P O P
P A R I S
M O R A T I N
P I T O S
S I S
N

8. GEROGLÍFICH.— *Sense sous Espanya aniria millor.*



XARADAS.

I.

¡Qué 'n es de bonical
¡qué 'n es d' enciseral
es la més pitera
qu' habita *Total*;

pero es tan dolenta
qu' á mí no m' accepta:
mes ¿per quin concepte
m' haurá fet tant mal?

¿No sab que l' adoro?
¿que si m' abandona
me *prima-segona*
sense remisió?

No vulgas ¡ingratal
no vulgas matarme
¿per qué no has d' aymarme
al menys tant com jo?

Dos-hu jo voldria
¿no vols ser *hu* esposa?
si vols altra cosa
ja ho pots demanar;
no tingas cap dupte.
que, sigui allá hont sigui,
per més alt qu' estigui
o ho he d' alcansar.

Casantnos, nineta,
la sort no es adversa;
tindrém *ters-inversa*
per viure molt bé;
sòrtint de la cúria
lo qui tant t' estima
te durá á *tres-prima*
y á Nápols també.

AMADEO.

II.

Es un arbre la *primera*,
la *segona* una vocal,
una negació *tercera*
y la *Hu-dos* nena pitera,
sovint toca lo *total*.

F. CARRERAS P.

ENDAVINALLA.

Jo sempre acompanyo al pobre,
pero may ab cap rich soch:
estich al mitj d' una capsa
y al darrera de un bon xop.

T' ho poso al pap dos vegadas
y 'm sembla que t' he dit prou.

ANTON TRACIS.

ANAGRAMA.

—Véste'n, va dir D.^a Sol
á la raspa, l' altra nit,
á comprarme un mocador
de *total* ben aixirit,
y després tot de passada
dirás al senyor Marsal

que ja estich tot d' avisarli
qu' en un recó del *total*
al costat de la fonteta
s' hi va fer un gros forat,
per lo tant que 's dongui pressa
y me 'l *total* bèn avial.

XANIGOTS.

TRENCA-CLOSCAS.

REBO PLOM DEL RATA.

Formar ab aquestas lletras lo títul de dos dramas ca-
taláns del mateix autor.

TON LLONGU Y C.^a

GEROGLÍFICH.

L
O O
NE NE NE
NE NE NE
NE
DA NE
N
L
O O O
E E E
T

1890-1891.

TURROB LADIV.

FILLAS D' EVA.



Fot. Nadar.—París.

¡Ay! ¿que guanyas molt, salero,
que gastas tant en sombrero?

BARCELONA:

Imprenta de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.